

TLAČOVÁ SPRÁVA č. 22 (75. sezóna 2019/2020)

Beethoven zobrazuje nielen idey, ale aj ideály

Dirigent a sólisti o Fideliovi v Štátnom divadle Košice

Do absolútneho finále vstúpili v tomto týždni technickými a klavírnymi generálkami prípravy druhej opernej premiéry jubilejnej 75. sezóny Štátneho divadla Košice. V piatok 21. februára sa po vyše tridsiatich rokoch na javisko Historickej budovy ŠDKE vráti jediná opera Ludwiga van Beethovena Fidelio. Hudobné naštudovanie má v rukách šéfdirigent opery Vinicius Kattah a v titulných postavách Florestana a Leonory alternujú domáci a hosťujúci sólisti - Titusz Tóbisz a Eugene Amesmann resp. Janette Zsigová a Frédérique Friess.

Šéfdirigent Vinicius Kattah podľa vlastných slov rovnako ako v prípade Mozartovho Dona Giovanniho pripravuje so súborom „historicky poučeného Fidelia“. „Bude to Fidelio, akého diváci (zrejme) nikdy predtým nepočuli naživo ani z nahrávok. Mojim cieľom bolo dotknúť sa Beethovena v jeho podstate. Budú tu teda frázy s pridaním priedahov, ozdôb, kadencií, fermát, a tak ďalej. Všetko sa bude hrať a spievať presne rovnakým spôsobom a tempom, ako to Beethoven chápal a (rád by) počul... Samozrejme, so zvláštnymi prvkami a prekvapeniami, ktoré sa v rámci improvizácie od každého hudobníka v danej dobe očakávali,“ hovorí Kattah, podľa ktorého Beethoven vo svojej hudbe zobrazuje nielen idey, ale aj ideály. V rámci Kattahovho vnímania Fidelia budú diváci v orchestri počuť aj také hudobné nástroje ako zobcová flauta (tzv. sopranino recorder) namiesto modernej pikoly, či kontrafagot, nástroj, ktorý použil Beethoven v duete druhého dejstva. „Verím, že diváci s nami zažijú skutočného Beethovena,“ dodáva Kattah.

Nový Fidelio má aj zaujímavé sólistické obsadenie. V postave Florestana sa prvýkrát v Košiciach predstaví rakúsky tenorista Eugene Amesmann. Rodák z Tirolska vyrastal vo Viedni a spev študoval na viedenskom Konzervatóriu Prayner. Pôsobil v súbore Eduard-von-Winterstein-Theater Annaberg či vo viedenskej Volksoper. Ako spevák na voľnej nohe účinkoval v mnohých operných a operetných produkciách v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku, ale aj v Japonsku. „Rola Florestana je veľmi náročná, pretože Florestan svoje slabiny a silné stránky odhaľuje až v priebehu opery. Keďže príbeh tohto muža vopred príliš nepoznáme, je vždy veľkou výzvou stvárniť ho aj herecky,“ hovorí Amesmann, podľa ktorého je Fidelio opera, ktorá sa vždy dá adaptovať na súčasnosť. „V niektorých krajinách sa ešte stále uplatňujú nezákonné postupy Dona Pizzara. Spievať rolu Florestana mi robí obrovskú radosť, aj keď hlasovo nepatrí medzi tie najjednoduchšie ani pre jedného tenoristu. Od začiatku prvej árie až po samotné finále by sa nemala podceňovať,“ myslí si Amesmann.

Podľa čoraz populárnejšieho domáceho sólistu Titusza Tóbisza je v dnešnej dobe veľmi potrebné pripomenúť si túto silne politickú a výrazne humanistickú operu. „Veľkou výzvou je aj po hudobnej stránke, a ja som sa snažil čerpať najmä z výkonov Jamesa Kinga a Jona Vickersa. Dúfam, že aktuálnosť tohto príbehu dobre prijme aj publikum,“ vraví Titusz pár dní pred premiérou.

V Nemecku žijúcu a pôsobiacu francúzsku sopranistku Frédérique Friess, ktorá sa predstaví v postave Leonory, košickí operní diváci už dôverne poznajú. V Košiciach debutovala vo Wagnerových VÍlach a v predchádzajúcej sezóne vynikajúco stvárnila rolu Desdemony vo Verdiho Otellovi. „Leonora je žena silného presvedčenia a politických názorov, ktoré zdieľa so svojim milovaným Florestanom. Ten je za ne protizákonne uväznený, ba dokonca má byť navždy umlčaný. Môžeme povedať, že ten príbeh je večný a stále aktuálny pri dnešných politických škandáloch, o ktorých sa dozvedáme takmer denne. A naša produkcia zdôrazňuje práve tento aspekt,“ myslí si o svojej postave a pripravovanej inscenácii.

Domácu Leonoru Janette Zsigovú podľa vlastných slov vždy fascinovali Beethovenove klavírne sonáty. „Rovnako ako aj jeho jediná opera. Nadčasová téma príbehu, podčiarknutá náročným vokálnym partom, je pre mňa ozajstnou výzvou, a veľmi sa teším, že mám možnosť stvárať túto skvostnú rolu,“ hovorí sólistka košickej opery.

12. februára 2020

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR